

دین آرد سنده مدھش بر مجادلہ قومیشدی . بر طاقم آدمی ، اللہک
 هر مخلوقی اولدینی کبی یاراندینی ادعا ، فقط تکامل نظریہ سی انواعک
 شرائط محیطیہ و مجادلہ حیات نتیجہ سی اولہرق انکشاف ایتدیکنی
 بیان ایدیوردی . بو مناقشہ نیک دوا می انسانندہ بر طاقم متعصبل
 « تکامل طوغروایسہ دین اساسسزدر . دیمشردی . تکامل نظریہ سی
 قبول عامیہ مظهر اولدی . شووارکہ بو حکمی ویرن آبدالار کندی
 منطقلرینک نتیجہ سی قبول ایتہ دیلر . فی الحقیقہ ، تکامل هر نہ قدر
 جناب حق خلقی ناصل وجودہ کتیردیکنہ دائر اولان تلقیلر مزی
 دہ کیشدیر دیسہ دہ جناب حق اعتقاد من اوزرنده بر تاثیر اجرا ایتہ مشدر .
 حال حاضر دہ ایسہ دین ایله علم النفس ، بالخاصہ دین ایله یکی
 علم النفس آرد سنده بر نسل اولکی مجادلہ دن دہا شدید بر مجادلہ وقوع
 بولمقدہ در . یکی علم النفس حرکات بشریہ نیک سوائق خفیہ سی ، اعتقادات
 انسانیہ نیک کیزلی منابعی تحری بہ تشبث ایدیور . بناء علیہ اور تہ بہ
 دین و اخلاقہ اعتقاد منک منابعہ نائد مسائل ایلری سورلمکدہ در .
 بووادیدہ صورولان سؤالر ، دعا و عبادتک بر تلقیندن ، جناب حقہ
 اعتقادک ابویندن منتقل بر طاقم قاریشیق حسیاتک متحول بر شکلہ
 اعتقاددن ؛ دینک حیاتہ قارشی چوجو قہ بر تمایلدن ، بر سیکر
 خستہ لغندن ؛ حیات بعدالموتہ اعتقادک حیات دنیویہ مسئولیتلری
 تحملدن عاجز اولانلرک تشویق ایتدکری بر اعتقاددن عبارت اولوب
 اولمادیقیدر . یکی علم النفس ایشتہ بویله بر طاقم مسائلی ایلری سورمکدہ در .
 طبیعی بورادہ بوتون بو مسائلی مفصل بر صورتدہ موضوع بحث
 ایدہ جک دکلز . چونکہ بومسائل پک بویوک مسائلدر . فقط بومسائلہ
 و بوتنقیداتہ جواب تشکیل ایدہ جک عمومی خطلری توضیحہ چالیشہ جفز .
 بالنتیجہ کوریلہ جکدرکہ بر نسل مقدم علم حیات ایله دین آرد سنده
 وقوع بولان مجادلہ نہیہ منجر اولدیسہ بودفعہ کی مجادلہ دہ عینی نتیجہ بہ
 منجر اولاجق ، یعنی ، یکی علم النفس دین حقیقہ کی بر طاقم تلقیلر مزی
 دہ کیشدیر جک ، فقط اللہہ اعتقاد منی ، اللہہ احتیاجی متاثر
 ایتہ جکدر . تعبیر دیگرلہ بو مسائل ایله قارشیلانجہ یکی علم النفس
 دینک قواعد اساسیہ سی دریندن تحری ایدہ جک ؛ حق دینی ، باطل
 دیندن تفریق ایدہ جکدر .

بونی توضیح ایتک ایچون دعانک بر تلقین نفسی اولوب اولمادینی مسئلہ سی
 الہ آلام . دعانک ، بر انسان طرفندن کندی نفسنہ یا بیلان تلقینات اولارق
 قبول ایدلہ سی شو دیمکدرکہ قوت ایچون دعا ایتدیکمز زمان قوت
 کندی ایچمزدن کایر . فقط مسئلہ بونکله قطعی بر صورتدہ حل ایدیلز .
 بالعکس بویله بر جواب دیگر بر مسئلہ وجودہ کتیرر . اودہ بوقوتک
 نرددن کلدیکیدر . اونک بزم ایچیمزدن کلدیکی سویلہ مک ، هر زمان
 اولدینی کبی خفی و اسرار انکیز اولان او حیات وقوتک منبع نہایتی سی

بوتون خلق حقوقاً مساوی ایدی . هر فرد دہا فقیر و دہا ضعیف
 و طنداشنی حمایہ و اکا معاونت مسئولیتی تحمل ایدیوردی . اجر تسز
 تحصیل قبول ایدلشدی . حکومت مدرسه لرنده طلبہ هر مظاهرتہ نائل
 اولویوردی . اختیار لرو عجزہ الحاصل ، رزقی قازانق ایچون چالیشہ میہ نلرک
 ہیسنہ باقیلیوردی . چوجقارہ معاونت ایدیلیور ، عسکر طائلہ لرنہ تخصیصات
 باغلا نیوردی . وظائف عسکر یہ سی ایفا ایدنلر ایچندہ صاحب یسار
 اولانلر حرب زمانلرنده بیله کندی مصارفی بالذات تأدیہ ایدیورلردی .
 دولت خزینه سی طرفندن بر کیمسہ یہ یوکسک معاش ویریلہ یوردی .
 آنجق بوتون و قتلرینی خدمت دولتہ حصر ایدن رؤسایہ معاش اعطا
 اولونیوردی . دولتک بوتون شونی مشاورہ عامہ ایله تقریر ایدیوردی .
 دولتک رؤسایہ اجماع ملی بی اخلال ایدہ جک بر قدرتی حائر دکلردی .
 صلاحیت تشریعیہ بر قایمنہ ، بر پارلامانتونک یدندہ دکلدی . حق تشریع ،
 بوتون مخلوقاتنہ مساوات دائرہ سندہ معاملہ ایدن جناب حقکدی .
 قوانین الہیہ نیک تفسیری ، افرادہ دہ کل ، بوتون امتہ بیر اقلمشدی .
 قوانین اسلامیہ بعضاً عمر کی بویوک بر خلیفہ دن زیادہ بر اختیار قادین
 طرفندن حسن تفسیر ایدیلیوردی .

علم النفس و دیمہ

(اوقسفورد) دہ عقد اولتان عصری رجال دین قونفرم سندن اولجہ بحث
 ایتش ، دہاصوکرہ اورادہ « عصری علم ہیئتک بر صانع حکیمی و بوسان
 حکیمک وحدایتی اقرار ایتدیکنی ، افادہ ایدن بر خطابہ علمیہ بی خلاصہ ایتشدہ .
 بوکون عین قونفرم دہ « علم النفس و دین » حقیقہ استاد (ز . ا . هادفیلد) ک ایراد
 ایتدیکنی خطابہ علمیہ بی ترجمہ ایدیورم . استاد (هادفیلد) یکی « علم النفس » ک
 میدان مناقشہ بہ چقاردینی مسائل مهمہ بی ایضاح ایتدکدن صوکرہ بولرہ
 ویریلہ جک جوابلرک آنا خطفی ایضاح ایتکدہ و « علم النفس » ک بلخاصہ دین
 حق دین باطلدن آیرمغہ موفق اولاجقنی بیان ایله دین حقک « علم النفس » نقطہ
 نظرندن اساسلری تمداد ایتکدہ در . بالکیز استاد مومی الیہ بواساسلرہ کوردہ بعض
 ادیان تدقیق ایدیورکن « مقایسہ ادیان » عالمی اولدیفندن موضوع بحث ایتدیکنی
 ادیان حقیقہ شایع اولان فکرلہ بنای مطاللہ ایتدیکنی اعتراف و بوفکرلرک
 حقیقی افادہ ایدوب ایتہ مسندن مسئولیت قبول ایتدیکنی بیان ایدیور . استاد
 مومی الیہک بوافادہ سی مسلمانق حقیقہ در میان ایتدیکنی مطالعاتک نفس الامرہ
 موافق اولوب اولماسی مسئلہ سی تدقیق ایتککلزمہ و بولری تصحیحہ چالیشامزہ
 بادی اولدی . بناء علیہ مقالہ نیک خرسقیانلق و مسلمانلقی موضوع بحث ایدن
 پارچہ لری مستر (هالدهن) ک دہ ظ ، محرر حاجز کدر . « یکی علم النفس » ک
 دین حق اساسی اولہرق قبول ایتدیکنی اساسلر دین میمنزک تعالیمہ او قدر
 موافقدرکہ بو حقیقت یک نظر دہ تجلی ایدیور . اساساً هر شک وشبہ دن عاری
 بر حقیقت مسلمہ ، علوم وفنونک ایلرلہ دجہ حقائق اسلامیہ بہ تقرب و اساسات
 دینیہ مزی توضیح ایدہ جکیدر .

استاد (هالدهن) دیورکہ :

بر نسل مقدم ، بالخاصہ تکامل مسئلہ سی اوزرنده ، علم حیات ایله

بزه کوسترمن . تعبیر دیگرله تکامل مسئله سنده ناصل اولدیسسه عینی نتیجه موصلت ایدیورز . عبادتک بر اثر تلقین اولدیغنی سوبله مک برشیتک میخانیکیتته اشارتدن عبارتدر . فقط قوتک نهایت الهایه نره دن کلدیکنه دائر صورولان سؤاله جواب تشکیل ایتمز . تکاملده جناب حقک طبیعتک خارجندن دکل ، ایچندن اجرای تأثیر ایتدیگنی سوبله دیلر ، شیمدی ده دعا بختنده جناب حقک روح بشر داخلنده یا خود تحت الشعور اولان فکر داخلنده اجرای تأثیر ایتدیگنی سوبله جکمز .

مسائل سائریه کچمه دن مقدم دینک علم النفس نقطه نظرندن اساسانه دائر براییکی سوز سوبله مک ایسترز . دینک (علم النفس) کوره اساسی ، عدم خوشنودی ، احتیاج ، اکسیکلک حسلریدر . ناخوشنود اولدیغمزی حس ایتدیگمزدن درکه دینده خوشنودی و تمامیتی آراز . دینک که انفسی بر نقطه نظرندن دینک اساسی اکسیکلک حسیدر . آفاق بر نقطه نظرندن دین روح بشرک خوشنودی و تمامیت اشتیاقی تطمین ایچون کلن شیدر . بو اساس ، بو اکسیکلک حسی و تمامیت احتیاجی بوتون جانی اشیاک بر وصف ممیزیدر . فی الحقیقه ، جانی شیلری ، جانسز شیلردن اک زیاده آیران وصف بودر . جانسز اشیاک وصف ممیزی اولنرک پارچالانمق ، تارمار اولمق استعدادینی حائر اولمالریدر . حال بوکه جانی اشیا ده یوکسک بر وحدته ، ده معظم تمامیت طوغضو کندی کندی کوتورمکه تمیز ایدر .

جهانده هر عضویت ، ایسترنباتی ، ایستر حیوانی ویا انسانی اولسون ، بوجهت حائر اهمیت ده کادر ، ده بویوک بر تمامیت و وحدت ایچنده تجلی ایتمکه چالیشیر . او قدرکه تام اولمادجه استراحت ایتمز . ایستر نبات ایستر حیوان اولسون هر فرد ایچون بر دستور تمامیت واردر . هر نبات ویا هر حیوانک ایچنده کندی بر « کل » یا بق ایچون برسوق واردر . بوسوق او قدر قوتلیدرکه نبات ویا حیوانک تمامیتنه بر خلل طاری اولسه بوسوقک اونی تمامیت کتسابی ایچون تکرار اوغراشدیردیغنی کورورسکمز . بونک بسیط بر ایضاحی آغاجده کورمک قابلدیر . بر آغاجک قبوغنی قیرارسه کز اوکا نه اولور ؟ بویاره التیامه باشلار والتیام بولور . فی الحقیقه باغچوانلر اک کوزل چپچکلری چوغالتمق ایچون بو اساسه مراجعت ایدرلر . یعنی اسکی چپچکلری کسرلر . فقط بوتون نبات در حال امداد یتشیرودها مکمل بر نبات وجوده کتیرد . صوکره مثلا المزی یاره لادیغمز زمان نه اولور ؟ بوتون عضویت بدنیه فعالیتنه باشلار . دوره دمویه مک سرعتی آرتار ، میقروبلری اولدیرمک ایچون اوغراشیر ، الحاصل بوتون عضویت یاره التیام ایدنجهیه قدر چالیشیر و فرد تکرار بر کل اولور . کرتکله کبی بر حیوانک مثلا باجغنی قیریکز . اونک باجغنی طوغضو لونجهیه قدر اوغراشدیغنی کورورسکمز . بوتامیت سوتی بوتون عضویتلرک اک قدرتلی واک معظم ممیزلرندن بریدر .

شخصیت بشریه ابده وضعیت عیندر . امراض روحیه تدقیقاتنک اک غریب شیلرندن بری ، بر طاقم حرکاتک ، غریزی حرکاتک ، تطمین ایدلمکسزین قالمه یی قبول ایتهدیکی و حیاتده کندیلرینی افاده ایتدیردیکیدر . قورقو ، حدت غریزه سی ، غریزه جنسیه ، مراق غریزه سی ... بونلر تطمین ایدلمک ایچون عظیم برسوقی حائر درلر . بوتامیلات غریزه دن برنی تضییق ایتک ایسته یه جک اولورسه کز ، اولنری تضییق ایده مرسکمز . بونلر غیر طبیعی صورتلرده کندیلرینی کورترمکه باشلارلرکه بوتون احوال عصبیه مک منشأی بودر . عارضه عصبیه مک معناسی بر تهیجک کندیغنی افاده یه چالیشمه سیدر . بونک طبیعی بر صورتده کندیغنی افاده ایتمه سنه مساعد ایتزه کز او غیر طبیعی بر شکل افاده ایل کندیغنی تطمین ایدر . بعضاً بوتضییق ایدیلن تهیجات ینه تهیج حالده تجلی ایدر . غیر طبیعی بر قورقو ، مناسبات جنسیه افراطی ، مایخولیا کبی . بعضاًده بونلر طوغضو ییدن طوغضو یه بر تهیج کبی دکلده بر مرض عصبی کبی تجلی ایدر . مثلا بر عسکر قورقوسنی باصدیررسه بو باصتی بر باجغنی فلجه اوغراشمق شکلنده ، بر انسان غرائز جنسیه سی باصدیررسه بونلر نه وره ستانی شکلنده ، تحسس احتیاجی لزومندن فضله تضییق ایدیایرسه هه ستری شکلنده تجلی ایدر . بوتون بو تهیجات غریزه مک شخصیتیمزدن مطالبی واردر . بونلرک حرکاتی اوقدر قوتلیدرکه تطمین ایدلمکسزین طورماز . عوارض عصبیه تضییق ایدیلن تهیجاتک افاده سی اولدیغندن بو مهم نتیجه یی استخراجه مجبورز : « عصبی خست لقلر شخصیتک کندیغنی تماملامق ایچون بر تشبیدر . »

بو عصبی خسته لقلری تداوی ایدنلر قوای تضییقیه یی قالدیروب معروض تضییق اولان تهیجاتی سربست بیراقیور و بونلره مفکوروی بر مخرج بولویورلر . اویله بر مخرج که اونک ایچنده بو تهیجات یکدیگریله آهنگدار بر صورتده کندیلرینی افاده و تطمین ایدرلر . مفکورده مک وظیفه سی ایشه بودر .

غریزه لرمنه تطبیق ایتدیگمزمهرشیتی ، برکل اولارق شخصیتیمزده تطبیق ایده بیلیرز . هر غریزه ناصل کندیغنی افاده یه اوغراشیورسه بر کل اولارق شخصیتیمزده تمامیت واطمئنان ایچون مجادله ایتمکده در . بوتون شخصیتک تمامیت و خوشنودی یه اشتیاقی دینک ، « علم النفس » نظرنده اساسیدر . فرد ناقص اولدجه ، بوتون شخصیت تطمین اولونمادجه ، بوتون حرکاتی تطمین ، بوتون شخصیتی تمام ایده جک مفکوره ایچون مجادله ایده و اونی آراز . فکرک بو مفکوره وی شرائطی ترقیرورانه بر شکلده تحقق ایتدیرمه سی مسعودیتی تولید ایدر . یوقاریده دیدیکمز کبی ، دین ، آفاق بر نقطه نظرندن ، انسانلره بو خوشنودی یی تأمین ایدن شیدر .

اساسی ایله انسانلر آردہ سنده محبتی تحکیم ایتدیک کی فطرتک ال رقیق نقطه لرینه واریجه قدر بوتون تحسسی تطمین ایتکده در . بونکله برابر مسلمانلق سجه مزك دیگر طرفی ، قدرت احتیاجی ده تأمین ایتکده در . مسلمانلق عزت ، اعتلا روحیه مشبوعدر . مسلمان برمنکر ، برفلاکت قارشیسند . یالکزمناثر اولماز ، منکری تغییر ایدر ، فلاکتی تخفیفه شتاب ایلر . مسلمانلق طبیعی هیچ برآرزوی تضییق ایتمز . هپسنی مشروع براداره یه تابع قیلار . مسلمانلق طائیدی فی فضیلت اعتدالدر . بوسایه ده بوتون تمایلات غریزه اعتدال دائره سنده و مشروع برشکله کندی افاده ایدر ، بوتون شخصیت بشریه کندی اتمام ایدر . مسلمانلق اوجانی مفکوره در که حیات کمالی والک بویوک سعادتی بخش ایلر .

عمر رضا

هلال اخضر

هلال اخضر جمعیتی مؤسسلرندن وزنه دارحمای ارضروملی ملال الدین فیاض بک ۲۴ تشرین اول سنه ۱۳۴۰ جمعه کونی هلال اخضر جمعیتک استانبولده انعقاد ایدن سنه لک قونفره سی مناسبتیه ایراد ایلدیک نقطه در :

محترم افندیلر !

هلال اخضر جمعیتک بویوک سنه لک قونفره سی اولق وعاجزلری ده جمعیتک محاسب مسئولی بولونمق طولایسیله جمعیتک وضعیت مالیه سنه متعلق معلوماتی هیئت عمومی محترمه لرینه عرض ایلک عهده عاجزانه مه ترتب ایلدیکندن مساعدده کزله معروضاته باشلابورم :

هیئت علیه لرینجه ده معلومدر که هلال اخضر جمعیتک منسوب ذوات ثانات مجبوریه ایله مکلف دکدرلر . کرچه بدایت تشکله اعضای مقیده سنه ده بر دفعه یه مخصوص اولان برر لیرا ثانات ایله مکلف و مجبور طولولشلردی . فقط کچن سنه کی قونفره ده جمعیتک محافظه نراهق ایچون بویوکفت و مجبوریت تبرعه تحویل ایدلشدر . تبرعه ایسه کیمسه نک اجبار ایدیه میه جکی درکاردر . بناء علیه جمعیت محترمه نک منبع وارداتی ارباب حیت واصحاب تبرع کیمسه سماحتلریدر . ۲۳ تشرین اول سنه ۳۹ تاریخندن ۲۴ تشرین اول سنه ۳۴۰ تاریخته قدر جمعیتک سنه سابقه دن مدور موجودیله برابر برسنلک وارداتک مجموعی ۱۲,۵۷۹ غروشدن و مصارفاتی ده ۱۲,۴۷۳ غروشدن عبارت اولوب واردات و مصارفاتی و موجود وزنه یی ناطق اولارق اسباب و وثائق مخصوصه یه مستند تنظیم ایدلش بولنان سنه لک پلانچو و وثائق متفرعه سی بو دفعه انتخاب اولنه حق محاسب مسئوللکه تودیع ایدلک اوزره دیوان ریاسته تقدیم قلمشدر . جمعیت محترمه نک منبع وارداتی تبرعات مبروره یه مستند بولندیغندن بویوبابده ابدال حیت و ابراز سماحت ایتش بولنانلر میاننده برنجیلکی جمعیتک رئیس ثانسی علی ماهر بک افندیلک سنوی یوز لیرا

بک کنیش بر نقطه نظره کوره تمامیت و مسعودیتی تأمین ایدن هر مفکوره یه « دینی برمفکوره » دینیله بیلیر . بعض انسانلر طانیورز که طوب اوینامق اولنرک دیندر . بونلر کندیلرینی طوب اویننه وقف ایتشلردر . اولنرک مسعودیتلرینی تطمین ایدن یکانه شی اودر . بعض انسانلر مشغول اولدقلری ایشی کندیلرینه « دین » ایدیغشلردر . باشقلرینک دینی ده پوسته بوللری طوبیلا مقدر . بونلرک هریری شونی و بابونی روحنک مرغوبی اولان یکانه شی عدایدیور و بوتون وقتنی و فعالیتنی اوکا حصر ایدیور . باشقلریده وارددر که حیاته طوغریلانی دین تلقی ایدرلر . فقط بوده اونه کیلرکی ناقص بر دیندر . چونکه بوتون شخصیتیزی تطمین ایتمز . چونکه انسان حیاته یالکمز طوغریلانی آراسه شخصی حیاتک دیگر بدیی طرفلرندن ، حیاتک بوتون اذوق مشروعه سندن محروم ایدر . طوغرو ویکانه مفکوره اولارق طانینان مجرد اخلاقی مفکوره لر بزی خرابه دوچار ایدر ، چونکه شخصی دکدرلر . حال بوکه شخصیتلرمن تمامیه نائل اولاجقسه اوکا آنجق شخص نائل اولور . بناء علیه ال یوکسک دین حیات دینی مزك اساسنده کی احتیاج وعدم خوشنودی بی تطمین ایچون بزه برشخصده تمرکز ایدن برمفکوره تقدیم ایدر . فی الحقیقه هانکی دین تمایلات غریزه منری و بوتون فعالیتلر منری ، بوتون شخصیتیزک وظائفی تطمین وهپسنه برخرج تأمین ایدرسه عام النفس نظرنده دین حق اودر .

حقیقی بر دینک اوصاف میزه سی اول بوتون تمایلات غریزه منزه برخرج و بر افاده تأمین ایتمه سی ، بوتون شخصیتیزه تمامیت بخش ایتمه سی ، ثانیاً بوتون بوتمایلات غریزه یی بر هدف و بر مقصده توجه ایدرک هپسنی آنکلشدرمه سیدر . بونقطه نظره کوره حقیقی دینی آریوب بولایبیلیر .

مثلاً بودا دیننه برنظر عطف ایدلم :

بودا دینی سجه بشریه نک یالکمز برطرفی یعنی انسانلک آلامنه قارشى تحسسی تطمین ایدر . فقط سجه مزك دیگر طرفی ، یعنی حقوقی تأمین و قدرتمیزی تحکیم طرفی خوشنود ایتمز . (بودیزم) متالم بشریتله همحال اولور ، اونک المیله کریان اولور ، فقط اوکا امداد ایدمه من ، اونی قالدیرمق ایچون ال اوزاتاماز .

* *

خریستیانلغه کلنجه بودین ده سجه بشریه نک محبت طرفی تطمین ایتک ایستر فقط قدرت طرفی تطمین ایتمز . « صاغ یاناغنه برتوقات برسه ک صول یاناغنی چویر » مآلنده کی نص مسیحی بونک ال بارزدلیلدر . خریستیانلک رهبانیتی ، ضرائز بشریه یی تضییق و تعطیل ایتکده در . فقط دین مبین اسلام سجه بشریه نک هرایکی طرفی تطمین ایدر . انسانلر آردهنده محبة الله اساسنه مبنی براخوت ، و بواخوته مستند تعاون